

10. april 2018

**RAPPORT FRA BEREGNINGSUTVALGET FOR
ENERGIVERK I KS' TARIFFOMRÅDE (BEKS)**

Forord

Beregningsutvalget for energisektoren legger med dette frem sin rapport.

Beregningsutvalget for energiverk i KS' tariffområde ble startet i februar 1997. Hvert år siden har utvalget lagt frem en rapport.

For mer detaljerte opplysninger vedrørende energiselskap i KS' tariffområde viser beregningsutvalget til publikasjonen "lønns- og personalstatistikk for arbeidstakere i energisektoren pr. 1.12.2017".

Innhold

1. Utvalgets medlemmer
2. Tariffoppgjørene 1996, 1997, 1998, 1999, 2000/2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 og 2017
3. PAI-registeret
4. Beregningsmetode
5. Lønnsglidning
6. Energiverk i KS' tariffområde
7. Sentrale lønnskomponenter
8. Tabellregister med kommentarer og tabeller

1. Utvalgets medlemmer

Gunnar Owren, leder	KS
Knut Bøe, sekretær	KS
Trygve Nøst	KS Bedrift
Monica Deildok	Delta
Per Ole Hansen	NITO
Bjørn Fornes	EL & IT Forbundet
Karianne Hansen Heien	EL & IT Forbundet
Øyvind Haldorsen	Tekna
Helge Sørli	Fagforbundet

2. Tariffoppgjørene 1996, 1997, 1998, 1999, 2000/2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 og 2017

2.1 Tariffoppgjøret 1996

I oppgjøret mellom Kommunenes Sentralforbund og forhandlingssammenslutningene ble det enighet om et kronetillegg på lønnstabellen på 6.000 kroner med virkning fra 1.5.96. Dette ble beregnet til å påvirke gjennomsnittlig årslønnsvekst fra 1995 - 1996 med 2,06 prosent i hele KS tariffområde.

I lønnstabellen er annethvert lønnstrinn f.o.m. lønnstrinn 53 t.o.m. lønnstrinn 75 slått sammen. Lønnstrinn 53 og 54 er blitt nytt lønnstrinn 53, lønnstrinn 55 er nytt lønnstrinn 54, osv. Lønnstrinn 70 er høyeste lønnstrinn.

Det ble også enighet om særskilte forhandlinger vedr. innføring av nytt stillingsregulativ. Det ble avsatt 1,8 prosent av lønnsmassen pr. 1995 i hele KS tariffområde til slike forhandlinger med virkning fra 1.8.96 i hele KS-tariffområde. Dette utgjorde 0,75 prosent av årslønnsveksten.

Det ble avsatt 0,5 prosent av lønnsmassen pr. 1995 til lokale forhandlinger etter HTA kap. 5 pkt. 5.1 med virkning fra 1.10.96. Dette utgjorde 0,125 av årslønnsveksten.

Det ble enighet mellom KS og forhandlingssammenslutningene AF-K og LOK i forhandlingene om nytt stillingsregulativ. Det ble ikke enighet med YS-K. Her ble det særskilt nemnd. Resultatet av nemndbehandlingen var at nytt stillingsregulativ også skulle ha virkningstidspunkt fra 1.8.96 for medlemmer av YS-K.

Det forutsettes at konkurranseutsatte sektors behov for spesielle avtalebestemmelser søkes løst i forbindelse med sentrale forbundsvis særavtaleforhandlinger.

Det vises til partssammensatte utvalgssarbeider vedrørende energiselskapssektorens særavtaler. Det forutsettes at energiselskapenes behov søkes løst innenfor eksisterende avtalesystem i KS' tariffområde. I forbindelse med forhandlingene om de sentrale forbundsvis særavtalene skal utvalgssarbeidene tas opp til videre behandling.

2.2 Tariffoppgjøret 1997

I oppgjøret mellom Kommunenes Sentralforbund og forhandlingssammenslutningene ble det enighet om et kronetillegg på lønnstabellen på 2.500 kroner for alle trinn med virkning fra 1.6.97. I tillegg ble det gitt et varierende kronetillegg på lønnstrinn 7 til og med lønnstrinn 24. Dette tillegget varierte mellom 100 - 900 kroner.

Sentral Forbundsvis Særavtale (SFS 2701)

Kronetillegget ble beregnet til å påvirke gjennomsnittlig årslønnsvekst 1996 - 1997 med 0,71 prosent.

Det ble avsatt 0,29 prosent av årslønnsvekstrammen 1996-1997 til lokale forhandlinger etter kap. 5 pkt. 5.1 med virkning fra 1.10.97. Datolønnsveksten utgjorde 1,16 prosent.

Det ble enighet med flertallet av arbeidstakerorganisasjonene som har partsrettighet vedr. SFS 2701, mens det ble brudd med NEKF. Nemndas kjennelse gav samme resultat som med de øvrige arbeidstakerorganisasjonene.

2.3 Tariffoppgjøret 1998

I forhandlingene mellom Kommunenes Sentralforbund og Forhandlingssammenslutningene ble det brudd. Riksmeglingsmannen la frem et forslag. Forslaget ble forkastet av Akademikernes fellesorganisasjon – seksjon kommune. Forslaget ble også forkastet av Norsk Helse- og Sosialforbund og Det Norske Maskinistforbund. Det ble konflikt med de som forkastet forslaget.

Riksmeglingsmannens skisse:

- På hovedlønnsstabellen ble det gitt et generelt tillegg på kr. 10.000 på alle lønnstrinn. I tillegg ble det gitt et kronebeløp (harmoniseringstillegg) varierende fra kr. 100 til kr. 1.300 på hovedlønnsstabellen (lønnstrinnene 2-13 og 26-35). Virkningstidspunkt var 1.5.98. Virkning på årslønnsveksten 1997-1998 3,07 prosent.
- Sentrale tiltak i form av lønnsrammejusteringer innebar blant annet at alle i lønnsramme 1 ble overført til lønnsramme 2, at begynnerlønn og topplønn ble hevet på mange lønnsrammer og at det i noen lønnsrammer ble gitt opprykk til høyere lønnsrammekode etter 16 års lønnsansiennitet. Virkningstidspunkt var 1.9.98. Virkning på årslønnsveksten 1997-1998 0,5 %.
- I fellesbestemmelsene ble kvelds- og nattillegget (§ 5.41) hevet med 1 kroner på alle lønnstrinn. Lørdags- og søndagstillegg ble hevet til kr. 18 pr. time. Tilleggene for delt vakt ble endret. Virkningstidspunkt 1.6.98.

Konflikten:

Konflikten ble avsluttet som følge av lovvedtak om tvungen lønnsnemnd. Norsk Helse- og Sosialforbund (YS-K), Norsk Sykepleierforbund (AF-K), Norges Ingeniørorganisasjon (AF-K) og Norsk Radiografforbund (AF-K) ble behandlet av Rikslønnsnemnda. Øvrige medlemmer av AF-K aksepterte Rikslønnsnemndas kjennelse med virkningstidspunktet kjennelsen innebar.

Det Norske Maskinistforbund (YS-K) aksepterte Riksmeglingsmannens forslag med virkning fra 1.7.98.

Rikslønnsnemndas kjennelse:

- Medlemmer av Norsk Helse- og sosialforbund fikk kronetillegg samt endringer i fellesbestemmelsene fra 3.6.98. Andre tillegg ble gitt på datoer som angitt i Riksmeglingsmannens skisse.
- Medlemmer av Norsk Ingeniørorganisasjon, Norsk Sykepleierforbund og Norsk Radiografforbund fikk kronetillegg samt endringer i fellesbestemmelsene fra 13.6.98. Dessuten innebar kjennelsen at en del stillinger fikk en del lønnsendringer. Virkningstidspunktet var 26.9.98.
- De endrede datoer medførte at kronetilleggets virkning på årslønnsveksten 1997-1998 ble endret til 2,99 %.

Sentrale forbundsvisse særavtaler(SFS 2701)

Forhandlinger vedr. SFS 2701 medførte nytt stillingsregulativ med egne stillingskoder. Virkningstidspunkt 1.1.99. Virkning på årslønnsveksten 1998-1999 på ca. 0,05 %. Det ble likeledes avsatt en pott til lokale forhandlinger pr. 1.1.1999. Virkning på årslønnsveksten 1998-1999 1,0 %.

- Kap. 2 – Pensjonsforhold ble prolongert.
- Bestemmelsene om vakt ble redigert. Overordnet vakt fikk minstebeløp kr. 200,-.
- For øvrig de samme endringene som i HTA.

Det ble også besluttet å innføre nye stillingskoder/-betegnelser for energiselskap som følger SFS 2701 med virkning fra 1.1.1999. Se vedlegg 1 i publikasjonen "lønns- og personalstatistikk for arbeidstakere i energiselskap pr. 1.10.1999".

2.4 Tariffoppgjøret 1999

Det ble brudd i forhandlingene i kommunesektoren mellom forhandlingssammenlutningene AF-K, LOK og YS-K. Disse forhandlingene endte med mekling, mens Akademikerne godtok tilbudet fra KS.

Riksmeklingsmannen la frem et forslag 20.5.1999. Både KS og Forhandlingssammenlutningene AF-K, YS-K og LOK anbefalte forslaget.

Ved forhandlingene vedr. SFS 2701 (energiselskap) i 1999 ble det enighet om følgende:

- En del justeringer vedr. begynnerlønninger m.m. for en del stillinger.
- Det ble avsatt 0,083 prosentenheter i årslønnsvekstrammen til lokale forhandlinger etter kap. 5, pkt. 5.1 med virkning fra 1.11.1999 dvs. 0,5 % pr. 1.11.1999.

2.5 Tariffoppgjøret 2000/2001

Fra og med 1.6.2000 ble SFS 2701 erstattet med Hovedtariffavtalen for energisektoren (energiavtalen).

Ved forhandlingene vedr. ny Hovedtariffavtale for energiselskap ble det enighet om følgende:

År 2000:

- kronetillegg pr. 1. juni 2000 på kr. 4.200 pr. år. Virkning på årslønnsveksten 0,97 %.
- minstelønnsjusteringer pr. 1. juni 2000. Virkning på årslønnsveksten 0,05 %.
- pott til lokale forhandlinger 1 % pr. 1. november. Virkning på årslønnsveksten 0,17 %.

Den offentlige lønnstabell utgår.

2 ekstra feriedager f.o.m. år 2001. Virkning på den økonomiske årsvekstrammen 0,82 %.

År 2001:

- kronetillegg pr. 1. juni på kr. 1.950,- pr. år. Virkning på årslønnsveksten 0,43%.
- pott til lokale forhandlinger. 0,4% pr. 1. desember. Virkning på årslønnsveksten 0,03%.
- 2 nye feriedager f.o.m. år 2002. Virkning på den økonomiske årsvekstrammen 0,82%.

2.6 Tariffoppgjøret 2002

Ved forhandlingene vedr. ny Hovedtariffavtale for energiselskap ble det enighet om følgende:

- kronetillegg pr. 1. juni 2002 på kr. 7.100,- pr. år. Virkning på årslønnsveksten 2001-2002 1,46%.
- minstelønnsjusteringer pr. 1. juni 2002. Virkning på årslønnsveksten 2001-2002 0,1%.

- Endringer i fellesbestemmelsene pr. 1. juni 2002. Virkning på årslønnsveksten 2001-2002 0,25%.

2.7 Tariffoppgjøret 2003

Det ble ikke gitt sentrale tillegg i 2003

2.8 Tariffoppgjøret 2004

Ved forhandlingene vedr. ny Hovedtariffavtale for everk ble det enighet om følgende:

- Et generelt tillegg på kr. 4000
- Justeringer i minstelønnssatsene
- Tilpasning i pensjonsbestemmelsene. De tariffestede pensjonsbestemmelsene tas inn i sin helhet. Partene er enige om at § 12 skal være i samsvar med Riksmeklingsmannens møtebok for oppgjøret i kommunal sektor per 01.05.2004. Unntaket er dagens forskjell mht. kjønnsnøytralitet og utstøting av eldre arbeidstakere.
- Lønnsendringer skjer med virkning fra 1.7.2004

2.9 Tariffoppgjøret 2005

Ved forhandlingene ble det enighet om et generelt tillegg på kr. 2925 pr. år, med virkning fra 1.7.2005. Virkning på årslønnsveksten 2004-2005 var 0,45 %.

2.10 Tariffoppgjøret 2006 (2007)

Det ble gitt et generelt tillegg på 2.925 kroner med virkningsdato 1. juli 2006. Minstelønnssatsene og vakttilleggene økes fra 1. juli 2006. Det generelle tillegget er inkludert i endret minstelønn.

Lokale lønnstillegg skal gis med virkning fra 1. juli 2006.

Lokale lønnsforhandlinger skal være gjennomført innen 1. november 2006.

Hovedtariffoppgjøret 2006 for energisektoren i KS Bedrift ga en forhandlingsløsning som ble anbefalt av alle de berørte partene. Som resultat av uravstemning blant medlemmene ble det anbefalte forslaget imidlertid ikke godtatt av EL & IT Forbundet. KS Bedrift måtte derfor i mekling med EL & IT for å komme i havn med årets oppgjør.

Meklingsresultatet ble godtatt av medlemmene i EL & IT og innebar enkelte mindre endringer i avtaleteksten, i tillegg til et generelt tillegg (5.800kr) med virkning fra 1. oktober.

For andre enn EL & IT gis et nytt generelt tillegg fra 1.1.2007 på kr. 2.875. Det ble foretatt visse endringer i pensjonsreglene med virkning fra 1.1.2007.

Medlemmene tilhørende NITO, Tekna, Siviløkonomene og Norges Juristforbund får ikke det generelle tillegg og heller ikke endringer i pensjonsreglene pr. 1.1.2007.

2.11 Tariffoppgjøret 2007

Det ble gitt et kronetillegg pr. 1. januar 2007 på kr. 2875 (fremforhandlet i 2006) til alle unntatt EL&IT, NITO, TEKNA, Juristene og Siviløkonomene. Dette ga en virkning på årslønnsveksten på 0,18 prosent.

Videre ble det gitt et kronetillegg pr. 1. april på kr. 4875 til alle unntatt NITO, TEKNA, Juristene og Siviløkonomene. Virkningen på årslønnsveksten var 1,15 prosent. Minstelønnssatsene ble hevet fra samme dato.

2.12 Tariffoppgjøret 2008

Hovedtariffforhandlingene i 2008 resulterte i en tydeliggjøring av at det nå er to adskilte tariffavtaler: en for EL&IT Forbundet, Fagforbundet, Delta, Det Norske Maskinistforbund, Parat og Universitets- og Høyskoleutdannedes forbund, og en for NITO, Tekna, Siviløkonomene og Norges Juristforbund.

For den del av avtalen som omfatter NITO, Tekna, Siviløkonomene og Norges Juristforbund, ble det ikke gitt sentrale tillegg eller lønnsjusteringer. All lønnsdannelse skal skje lokalt. Det er foretatt endringer av enkelte tariffbestemmelser, og det er enighet om samme løsning på AFP og pensjon som i den andre avtalen. Av hensyn til rapportering og statistikk er det laget nye stillingskoder og stillingsbetegnelser i denne avtalen.

For den andre avtalen som omfatter EL&IT Forbundet, Fagforbundet, Delta, Det Norske Maskinistforbund, Parat og UHF, er det gitt et generelt tillegg på kr. 7000,- med virkning fra 1. juli. Minstelønnssatser er justert fra samme dato. Det er ellers foretatt endringer i en del andre tariffbestemmelser, og partene anbefaler samme løsninger på AFP og tjenestepensjon som i kommunal sektor.

2.13 Tariffoppgjøret 2009

I 2009 endte oppgjøret med EL&IT Forbundet, Fagforbundet, Delta, Det Norske Maskinistforbund, Parat og UHF med megling. Resultatet ble bl.a. et generelt tillegg på kr. 2925 med virkning fra 1. juli 2009.

2.14 Tariffoppgjøret 2010

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2010:

- et generelt tillegg på 4 500 kr.
- økning i minstelønnssatsene
- tillegget for underordnet vakt ble økt til 200 kr./time

2.15 Tariffoppgjøret 2011

Det ble i Energiavtale I gitt et generelt tillegg på 5 850 kr. med virkning fra 1.7.2011.

2.16 Tariffoppgjøret 2012

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2012:

- Et generelt tillegg på 3 700 kr.
- Økning i minstelønnssatser
- Økning i tillegg for overordnet og underordnet vakt

2.17 Tariffoppgjøret 2013

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2013:

- Et generelt tillegg på 2 195 kr.
- Økning i minstelønnssatser

2.18 Tariffoppgjøret 2014

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2014:

- Et generelt tillegg på 2.195 kr.
- Økning i minstelønnssatser og vakttillegg

2.19 Tariffoppgjøret 2015

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg med virkning fra 1.7.2015:

- Økning i minstelønnssatser

2.20 Tariffoppgjøret 2016

Det ble brudd i forhandlingene i Energiavtale I og II den 26. mai. Etter mekling kom partene til enighet i Energiavtale II den 23. september. I Energiavtale I kom partene til enighet den 8. november, etter nesten en nesten syv uker lang streik.

Det ble gitt følgende tillegg:

- Økning i minstelønnssatser med kr. 10 000 for stillinger med minstelønnssats, unntatt satsene for stillingskode 4020 unge arbeidstaker som heves med kr. 5.000.
- Minstesats for overordnet økte fra kr. 395 til kr. 420.
- Minstesats for underordnet økte fra 225 til kr. 245.
- Avlønning pensjonister økte fra kr. 180 til kr. 191 per time.

For ansatte i Energiavtale I er virkningsdato for tillegg den 8.11.2016, mens for ansatte i Energiavtale II er virkningsdato for tillegg den 1.7.2016.

2.20 Tariffoppgjøret 2017

Det ble i Energiavtale I gitt følgende tillegg:

- Et generelt tillegg på 1.463 kr. med virkning fra 1.7.2017
- Økning i minstelønnssatser med 7.000 kr. med virkning fra 1.6.2017
- Avlønning pensjonister økte fra kr. 191 til kr. 196 per time med virkning fra 1.6.2017.

3. PAI-REGISTERET

3.1 Lønns- og personalstatistikk

PAI-registeret er et lønns- og personalregister som inneholder individopplysninger om arbeidstakere i KS-tariffområde. Dessuten er opplysninger om ansatte i Oslo kommune med.

3.2 Omfang i PAI-registeret

PAI-registeret inneholder data for arbeidstakere i fylkeskommuner, kommuner, energiselskap og andre virksomheter som er medlemmer i KS og KS Bedrift. Registeret inneholder følgende typer tilsettings-/avlønningsformer:

- arbeidstakere i hovedstilling som mottar fast lønn pr. måned
- arbeidstakere i bistilling som mottar fast lønn pr. måned
- timelønnte

Registeret inneholder også i en viss utstrekning tillitsvalgte og arbeidstakere på sysselsettingstiltak. Vi viser til nettpublikasjonene «Lønns- og personalstatistikk for kommunale arbeidstakere - Hovedoversikt» og «Lønns- og personalstatistikk for arbeidstakere i energiselskap».

3.3 Omfang av data til bruk i denne rapporten

Det er kun data for medlemmer som følger KS tariffområde som blir brukt i denne rapporten.

Tallstørrelsene i denne rapporten bygger på opplysninger fra arbeidstakere både i hovedstilling og bistilling som mottar fast lønn pr. måned samt timelønnte med minst 14 timers arbeidstid pr. uke og faste timelønnte som arbeider mindre enn 14 timer pr. uke.

Styremedlemmer, tillitsvalgte, arbeidstakere på sysselsettingstiltak samt unge arbeidstakere, lærlinger og tilfeldige timelønnte som arbeider mindre enn 14 timer pr. uke er ikke med i beregningene i denne rapporten. Slike opplysninger brukes etter behov.

Arbeidstakere i bistilling som mottar fast lønn ble tatt med i lønnsmassen fra og med lønnsoppgjøret i 1996. Timelønnte arbeidstakere med minst 14 timers arbeidsuke ble inkludert i lønnsmassen fra lønnsoppgjøret i 2004. Faste timelønnte som arbeider mindre enn 14 timer pr. uke er med fra og med 2009.

3.4 Lønnsbegreper som beregningsgrunnlag i denne rapporten

PAI - registeret inneholder 4 lønnsgrupper:

- a) grunnlønn pr. månedsverk
- b) faste tillegg pr. månedsverk
- c) variable tillegg pr. månedsverk
- d) variabel overtid pr. månedsverk

B-rundskriv nr. 200 fra KS definerer sammenhengen mellom lønnsgruppene og de ulike lønnsnivåer i Energiavtale I og II. B-rundskriv nr. 200 er en veiledning for oppgavegiverne i deres utfylling av oppgaver til PAI - registeret. Rundskrivet har samme nummer hvert år.

Det er kun lønnsgruppene a) - c) som brukes ved beregningene i denne rapporten. Disse lønnsgruppene viser tillegg som arbeidstakerne får for ordinær avtalt arbeidstid. Dessuten er godtgjørelse for avtalt arbeidstid for lengre perioder utover ordinær arbeidstid med. Slik godtgjørelse skal være registrert under faste tillegg pr. månedsverk.

Variabel overtid er ikke med.

4. Beregningsmetode

De konsekvensberegningene som brukes ved lønnsoppgjørene viser prosentvis endring i gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. årsverk fra et år til et annet. Slike konsekvensberegninger viser kun endringer i gjennomsnittlig lønnsnivå for arbeidstakerne.

4.1 Endring i faste og variable tillegg som følge av endringer i grunnlønsendring

Beregninger av grunnlønsendringer m.m. kan medføre indirekte tilleggslønnsøkninger for mange arbeidstakere. Årsaken er at disse har lønnstillegg utover grunnlønn. Dette kan gjelde:

- kvelds-/ nattillegg /helligdagstillegg/hjemmevakt
Tilleggene kan være avhengig av grunnlønnen. Tillegget kan øke med økende grunnlønn

Ved lønnsberegninger må det tas hensyn til endringer i slike tillegg. Det er utarbeidet særskilte koeffisienter til bruk i disse beregningene. Disse varierer med ulike stillingskoder og grunnlønn hvor samme type beregning skal utføres.

Utvalget har ikke vurdert denne beregningsmåten eller foretatt noen analyse av koeffisientenes størrelse, men benyttet anslag fra KS.

5. Lønnsglidning

Lønnsglidning fremkommer beregningsmessig som forskjellen mellom total lønnsøkning i en bestemt periode og tariffmessig sentralt avtalte lønnstillegg i samme periode. (Lønnstillegg gitt i det enkelte energiverk er en del av lønnsglidningen). Lønnsglidning er dermed en restpost. Her vurderes nærmere viktige faktorer som forklarer nivået på lønnsglidning og lønnsglidningens elementer.

I Energiavtale II, der alle lønnstillegg bestemmes lokalt, er all lønnsøkning en bestemt periode å regne som glidning.

Når nivået på lønnsglidningen endres, vil også tall som årslønnsvekst og overheng bli endret. Det oppgitte tall for lønnsglidning i denne rapporten vil dog ikke være en del av det oppgitte tall som er oppgitt for overheng i denne rapporten.

Faktorer som kan forklare lønnsglidning

5.1 Strukturendringer

Endringer i medlemsmassen kan påvirke lønnsglidningen. Lønnsnivået kan være høyere for nye medlemmer enn ved de energiselskap som allerede er medlemmer. Dette vil føre til høyere lønnsglidning. Dersom nye medlemmer har et lavere lønnsnivå enn de som var i medlemsmassen fra før, vil det derimot føre til en lavere lønnsglidning.

5.2 Ansiennitetsendring

Det er ikke sentrale bestemmelser vedr. ansiennitetsopprykk lenger. Men det kan være lokale avtaler for ansiennitetsopprykk.

5.3 Stillingsendring/lønnsendring

Lokalt i det enkelte energiselskap foregår forhandlinger vedrørende stillingsendringer eller annen lønnsendring, f. eks. i form av endring i grunnlønn. Arbeidstakere kan bli tilsatt i en ny stillingskode eller på en annen grunnlønn. Dette er en lokal vurdering hvor mulighetsområdet legges gjennom forhandlinger mellom partene sentralt, men hvor det er partene lokalt som avgjør i hvilken grad det skal gis økt lønn etter bestemmelsene i avtaleverket.

5.4 Gjennomtrekk

På den enkelte arbeidsplass kan det være lønnsnivåendringer mellom arbeidstakere som slutter og arbeidstakere som begynner i samme virksomhet. Lønnsendringer kan også skje f.eks. ved at stillingen blir endret til en høyere lønnet stilling. Når f. eks. en arbeidstaker begynner på et høyere lønnsnivå enn den forrige arbeidstakeren, vil det føre til økt lønnsglidning. Det motsatte vil skje hvis arbeidstakeren begynner på lavere lønnsnivå.

5.6 Innrapportering

Det vil som regel være enkelte oppgavegivere som ikke gir oss oppgaver i tråd med rettleidingen for utfylling til PAI - registeret. Det kan skje at noen stillinger faller bort for enkelte energiselskap fra ett år til et annet. Det samme kan skje med tillegg som for eksempel hjemnevakt. Slike bortfall kan påvirke nivået for lønnsglidningen.

I prinsippet skal PAI - registeret pr. 1.12.2017 inneholde opplysninger om alle arbeidstakere hos medlemmer i KS, bl.a. alle lønnsendringer som er/skal være foretatt for disse arbeidstakerne siden forrige telling.

Utvalget vil peke på at forskyvninger i innrapporteringen er normalt og vil ikke påvirke utviklingen i observert lønnsvekst sett sammenhengende over flere år. Utvalget har derfor valgt å bruke registrerte tall.

Det er i årets rapport gjort et unntak fra å beregne lønnsvekst basert på registrerte tall. Dette kommer av at samtlige virksomheter ble bedt om å gjennomgå bruken av stillingskoder før innrapportering av lønnsdata for 2017. Dette har ført til at i alt 59 årsverk som tidligere ble rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale I, i 2017 fikk endret stillingskode tilhørende Energiavtale II. Motsatt var det 8 årsverk som tidligere ble rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale II, som i 2017 fikk endret stillingskode tilhørende Energiavtale I. Store endringer i rapportering av stillingskoder kan gi et uriktig bilde av lønnsveksten. Det er i årets rapport derfor justert for disse endringene. Justeringene gjelder for Energiavtale I og Energiavtale II enkeltvis, ikke for tallene for de to avtalene samlet. Beregningsmetode for justeringen fremkommer i vedlegget til denne rapporten.

Utvalget mener likevel det er viktig å fortsette arbeidet med å forbedre PAI - registeret også på dette området.

6. Energiselskap i KS tariffområde

6.1 Noen tallstørrelser

Statistikken som brukes i denne rapporten, viser at pr. 1.12.2017 ble 1 771 årsverk utført av 1 934 arbeidstakere (timelønnte og fastlønnte).

Læringer er ikke med i lønnsmassen til bruk for beregningene. Det er registrert 101 læringer ved energiselskap i KS' tariffområde.

Av tabell 1 fremgår at arbeidstakere i energiselskap har en gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. månedsverk pr. 1.12.2017 på kr. 51.288 (data for hovedstillinger og bistillinger). Dette tilsvarer en økning på 3,3 % fra samme tidspunkt foregående år. Se for øvrig pkt. 7.1.1 og 7.1.4.

Angående ikke-registrerte lønnsendringer, se punkt 7.

6.2 Økonomisk ramme for Energiavtale I

	Årslønns- Vekstramme 2016 – 2017	Datolønnsvekst 1.1.2017- 31.12.2017
a) Overheng til 2017	0,9 %	
b) Anslag for lønnsglidning i 2017 (gj.snitt 3 siste år)	1,5 %	2,7 %
c) Generelt tillegg pr. 1.7.2017	0,13 %	0,27 %
d) Økning minstelønnsatser pr. 1.6.2017	0,0001 %	0,0001 %
Årslønnsvekstramme 2016 – 2017	2,5 %	
Nivålønnsvkst 1.1.2017 – 31.12.2017		3,0 %

7. Sentrale lønnskomponenter

Beregningene i forbindelse med rammen for lønnsoppgjøret 2017 baserte seg på den arbeidstakermasse ved energiselskap som var i PAI-registerets beregningslønnsmasse i 2016.

Beregninger

Av tabell 1 fremgår at gjennomsnittlig månedslønn pr. årsverk for hele 2017 (årslønn) har økt med 2,8 % fra foregående år. I perioden 1.12.2016 – 1.12.2017 har økningen vært 3,3 %.

Lønnsoverheng til 2018 er beregnet til 1,5 %, mens lønnsglidningen i 2017 er beregnet til 1,7 %.

Lønnsmassen for 2017 er beregnet til 1 074 millioner. Sosiale kostnader er ikke med i dette tallet. Inkludert sosiale kostnader er lønnskostnadene på 1 397 millioner kroner.

Tallene inneholder alle arbeidstakere i energiselskap som er en del av KS- tariffområde.

Lønnsvekst som ikke er forårsaket av sentrale tariff tillegg (lønns glidning) er vektet med 10 % pr. 1.1 og 90 % pr. 1.7.

7.1 Særskilt om lønnsglidningen

7.1.1 Strukturendringer

Strukturendringer er drøftet i punkt. 5.1.

Strukturendringer kan forekomme av vekst i antall årsverk av noen typer stillinger. Ved samme stillingsstruktur som pr. 1.12.2016, ville vekst i månedsfortjeneste vært:

Energiavtale I og II:	0,3 prosentpoeng lavere
Energiavtale I:	0,2 prosentpoeng lavere
Energiavtale II:	0,1 prosentpoeng lavere

7.1.2 Ansiennitetsøkning

Konsekvenser av lokale ansiennitetsendringer er drøftet i pkt. 5.2

7.1.3 Stillingsendring/lokal lønnsendring

Konsekvenser av slike endringer er drøftet i punkt 5.3.

Utvalget har ingen detaljerte opplysninger om lokale forhandlinger, men resultatet av slike forhandlinger kan påvirke lønnsglidningen.

7.1.4 Gjennomtrekk/identiske personer

Konsekvenser av slike endringer er drøftet i punkt 5.5.

Lønnsveksten 1.12.2016 til 1.12.2017 for de som var ansatt både i 2016 og i 2017 var 0,7 prosentpoeng høyere enn det tabell 1 viser.

Lønnsveksten 1.12.2016 til 1.12.2017 for de som følger energiavtale I og som var ansatt både i 2016 og i 2017 var 0,8 prosentpoeng høyere enn det tabell 2 viser.

Lønnsveksten 1.12.2016 til 1.12.2017 for de som følger energiavtale II og som var ansatt både i 2016 og i 2017 var 1,0 prosentpoeng høyere enn det tabell 3 viser.

Lønnsnivået for henholdsvis ansatte som slutter og begynner bidrar til å trekke lønnsveksten ned, mens lønnsveksten for ansatte som er ansatt begge årene trekker lønnsveksten opp.

7.1.5 Innrapportering

Konsekvenser av slike endringer er drøftet i punkt 5.6

Rakkestad energiverk har ikke rapportert data i tellingen 2017.

8 TABELLREGISTER MED KOMMENTARER

Energiselskap i KS tariffområde

- Tabell 1. Oversikt over sentrale tallstørrelser i energiselskap. Månedsførtjeneste inneholder grunnlønn, faste og variable tillegg. Variabel overtid er ikke med i månedsførtjeneste. Tabellen inneholder både hoved- og bistillinger. Se tegnforklaringer i tabellen.
- Tabell 2. Oversikt over sentrale tallstørrelser i energiselskap. Stillinger i energiavtale I Månedsførtjeneste inneholder grunnlønn, faste og variable tillegg. Variabel overtid er ikke med i månedsførtjeneste. Tabellen inneholder både hoved- og bistillinger. Se tegnforklaringer i tabellen.
- Tabell 3. Oversikt over sentrale tallstørrelser i energiselskap. Stillinger i energiavtale II Månedsførtjeneste inneholder grunnlønn, faste og variable tillegg. Variabel overtid er ikke med i månedsførtjeneste. Tabellen inneholder både hoved- og bistillinger. Se tegnforklaringer i tabellen.
- Tabell 4. Energiavtale I og II. Stillinger med og uten minstelønn. Ansatte etter årsverk, månedsførtjeneste, grunnlønn og variabel overtid.. Tall pr. 1. 12. 2017. Tabellen inneholder både hoved- og bistillinger.
- Vedlegg 1. Beregningsmetode for justering av grunnlønn og månedsførtjeneste i henholdsvis Energiavtale I og Energiavtale II, som følge av forflytninger mellom avtalene.

Flere tabeller for energiselskap i KS' tariffområde finnes i nettpublikasjonen "Lønns- og personalstatistikk for arbeidstakere i energiselskap pr. 1. desember 2017".

Tabell 1 Energiavtale I og II.

Hovedstillinger og bistillinger. Fastlønte og timelønte

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. månedsverk inneholder gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk, faste tillegg (inkl. fast overtid) pr. månedsverk og variable tillegg pr. månedsverk. Variabel overtid pr. månedsverk er ikke med i tallene.

Snitt 2016			
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.2016)			kr 49 646
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.2016)			kr 47 577
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.2016)			kr 2 069
månedsfortjeneste pr. månedsverk (snitt i året)			kr 49 145
Snitt 2017			
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)			kr 51 288
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)			kr 48 943
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.2017)			kr 2 344
månedsfortjeneste. pr. månedsverk(snitt i året)			kr 50 544
Gjennomsnittlig lønnsvekst 1.12.2016-1.12.2017			
månedsfortjeneste pr. månedsverk			3,3%
grunnlønn pr. månedsverk			2,9%
Gjennomsnittlig årslønnsvekst 2016 - 2017			
(beregnet av månedsfortjeneste)			2,8 %
Gjennomsnittlig lønnsglidning i prosent i 2017			
(beregnet av månedsfortjeneste)			1,7 %
lønnsglidning lagt inn slik:			
10 % på 1.1, 90 % på 1.7			
Gjennomsnittlig lønnsoverheng til 2018			
(beregnet av månedsfortjeneste)			1,5 %
Registrerte tall pr. 1.12.2017			
antall arbeidstakere	1 834	registrert endring fra forrige år	-3,3%
antall stillinger	1 837	registrert endring fra forrige år	-3,4%
antall årsverk	1 771	registrert endring fra forrige år	-2,6%
Lønnsmasse i 2017 i millioner kroner beregnet ut fra registrerte tall for hovedstillinger og bistillinger			
beregnet med månedsfortjeneste			kr 1 074
beregnet med grunnlønn			kr 1 025
beregnet med faste og variable tillegg(eksl. variabel. overtid)			kr 49
Lønnskostnader inkludert sosiale kostnader m.m. (arbeidsgiveravgift, pensjon, merarbeid, sykefravær m.m.) i millioner kroner			
			kr 1 397

Tabell 2 Stillinger i Energiavtale I.

Hovedstillinger og bistillinger. Fastlønte og timelønte

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. månedsverk inneholder gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk, faste tillegg (inkl. fast overtid) pr. månedsverk og variable tillegg pr. månedsverk. Variabel overtid pr. månedsverk er ikke med i tallene.

Snitt 2016			
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.2016)			kr 47 316
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.2016)			kr 45 397
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.2016)			kr 1 919
månedsfortjeneste pr. månedsverk (snitt i året)			kr 46 900
Snitt 2017			
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)	(#)		kr 48 422
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)	(#)		kr 46 206
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.2017)	(#)		kr 2 215
månedsfortjeneste. pr. månedsverk(snitt i året)	(#)		kr 47 711
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)	(##)		kr 48 897
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)	(##)		kr 46 662
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.2017)	(##)		kr 2 235
månedsfortjeneste. pr. månedsverk(snitt i året)	(##)		kr 48 179
Gjennomsnittlig lønnsvekst 1.12.2016-1.12.2017			
månedsfortjeneste pr. månedsverk (#)			2,3%
grunnlønn pr. månedsverk (#)			1,8%
månedsfortjeneste pr. månedsverk (##)			3,3%
grunnlønn pr. månedsverk (##)			2,8%
Gjennomsnittlig årslønnsvekst 2016 - 2017			
(beregnet av månedsfortjeneste)			2,7 %
Gjennomsnittlig lønnsglidning i prosent i 2017			
(beregnet av månedsfortjeneste)			1,7 %
Lønnsglidning lagt inn slik:			
10 % på 1.1, 90 % på 1.7			
Lønnsglidning i 2015		1,8 %	
Lønnsglidning i 2016		1,0 %	
Snitt lønnsglidning 2015-2017		1,5 %	
Gjennomsnittlig lønnsoverheng til 2018			
(beregnet av månedsfortjeneste)			1,5 %
Registrerte tall pr. 1.12.2017, inkludert timelønte			
antall arbeidstakere	1 459	registrert endring fra forrige år	-7,2%
antall stillinger	1 462	registrert endring fra forrige år	-7,3%
antall årsverk	1 401	registrert endring fra forrige år	-6,6%
Lønnsmasse i 2017 i millioner kroner beregnet ut fra registrerte tall for hovedstillinger og bistillinger			
beregnet med månedsfortjeneste			kr 802
beregnet med grunnlønn			kr 765
beregnet med faste og variable tillegg(eksl. variabel. overtid)			kr 37
Lønnskostnader inkludert sosiale kostnader m.m. (arbeidsgiveravgift, pensjon, merarbeid, sykefravær m.m.) i millioner kroner			
			kr 1 043
(#) Registrerte tall			
(##) Samtlige e-verk ble før innrapportering av lønnsdata i 2017 bedt om å gjennomgå bruken av stillingskoder, og påse at korrekt stillingskode ble rapportert inn for samtlige ansatte i virksomheten. Dette har ført til at 59 årsverk som tidligere ble rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale I, i 2017 ble rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale II. Tilsvarende har det ført til at 8 årsverk som tidligere ble rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale II, i 2017 har blitt rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale I. Tallene er justert for disse forflytningene mellom avtaler.			

Tabell 3 Stiller i Energiavtale II

Hovedstillinger og bistillinger. Fastlønte og timelønte

Gjennomsnittlig månedsfortjeneste pr. månedsverk inneholder gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk, faste tillegg (inkl. fast overtid) pr. månedsverk og variable tillegg pr. månedsverk. Variabel overtid pr. månedsverk er ikke med i tallene.

Snitt 2016			
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.2016)			kr 60 575
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.2016)			kr 57 807
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.2016)			kr 2 768
månedsfortjeneste pr. månedsverk (snitt i året)			kr 59 923
Snitt 2017			
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)	(#)		kr 62 130
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)	(#)		kr 59 299
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.2017)	(#)		kr 2 831
månedsfortjeneste. pr. månedsverk(snitt i året)	(#)		kr 61 419
månedsfortjeneste pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)	(##)		kr 62 157
grunnlønn pr. månedsverk(pr. 1.12.2017)	(##)		kr 59 316
faste og variable tillegg pr. månedsverk (pr. 1.12.2017)	(##)		kr 2 840
månedsfortjeneste. pr. månedsverk(snitt i året)	(##)		kr 61 445
Gjennomsnittlig lønnsvekst 1.12.2016 - 1.12.2017			
månedsfortjeneste pr. månedsverk (#)			2,6%
grunnlønn pr. månedsverk (#)			2,6%
månedsfortjeneste pr. månedsverk (##)			2,6%
grunnlønn pr. månedsverk (##)			2,6%
Gjennomsnittlig årslønnsvekst 2016 - 2017			
(beregnet av månedsfortjeneste)			2,5 %
Gjennomsnittlig lønnsglidning i prosent i 2017			
(beregnet av månedsfortjeneste)			1,5 %
lønnsglidning lagt inn slik: 10 % på 1.1, 90 % på 1.7			
Gjennomsnittlig lønnsoverheng til 2018			
(beregnet av månedsfortjeneste)			1,2 %
Registrerte tall pr. 1.12.2017, inkludert timelønte			
antall arbeidstakere	375	registrert endring fra forrige år	15,7%
antall stillinger	375	registrert endring fra forrige år	15,7%
antall årsverk	370	registrert endring fra forrige år	15,7%
Lønnsmasse i 2016 i millioner kroner beregnet ut fra registrerte tall for hovedstillinger og bistillinger			
beregnet med månedsfortjeneste			kr 273
beregnet med grunnlønn			kr 260
beregnet med faste og variable tillegg(eksl. variabel. overtid)			kr 12
Lønnskostnader inkludert sosiale kostnader m.m. (arbeidsgiveravgift, pensjon, merarbeid, sykefravær m.m.) i millioner kroner			
			kr 355

(#) Registrerte tall

(##) Samtlige e-verk ble før innrapportering av lønnsdata i 2017 bedt om å gjennomgå bruken av stillingskoder, og påse at korrekt stillingskode ble rapportert inn for samtlige ansatte i virksomheten. Dette har ført til at 59 årsverk som tidligere ble rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale I, i 2017 ble rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale II. Tilsvarende har det ført til at 8 årsverk som tidligere ble rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale II, i 2017 har blitt rapportert inn med stillingskode tilhørende Energiavtale I. Tallene er justert for disse forflytningene mellom avtaler.

Tabell 4. Energiavtale I og II

Årsverk, ansatte, månedsfortjeneste, grunnlønn og overtid

Tall pr. 1.12.2017

Etter energiavtale og minstelønnsbestemmelser

	Årsverk	Måned- fortjeneste	Grunn- lønn	Variabel overtid
I alt	1.771	51.288	48.943	2.559
Energiavtale I	1.401	48.422	46.206	2.610
- med minstelønn	1.017	45.026	42.639	2.586
- uten minstelønn	384	57.413	55.653	2.673
Energiavtale II	370	62.130	59.299	2.365

Vedlegg 1. Justering av grunnlønn og månedsfortjeneste som følge av forflytninger mellom avtaler.

Denne justeringen gjelder kun 2018-rapporten, som følge av en gjennomgang av bruken av stillingskoder i de enkelte e-verk

Energiavtale I	Årsverk	Grunnlønn per 1.12.2017	Månedsfortjeneste per 1.12.2017	Årsverk * Grunnlønn	Årsverk * Månedsfortjeneste
Energiavtale 1 2017	1 401	46 206	48 422	64 731 014	67 834 616
Energiavtale 1 i 2016, Energiavtale 2 i 2017	59	59 452	62 174	3 507 651	3 668 273
Energiavtale 2 i 2016, Energiavtale 1 i 2017	-8	61 108	63 498	-488 868	-507 983
Sum/snitt	1 452	46 662	48 897	67 749 797	70 994 906

Energiavtale II	Årsverk	Grunnlønn per 1.12.2017	Månedsfortjeneste per 1.12.2017	Årsverk * Grunnlønn	Årsverk * Månedsfortjeneste
Energiavtale 2 2017	370	59 299	62 130	21 958 513	23 006 883
Energiavtale 1 i 2016, Energiavtale 2 i 2017	-59	59 452	62 174	-3 507 651	-3 668 273
Energiavtale 2 i 2016, Energiavtale 1 i 2017	8	61 108	63 498	488 868	507 983
Sum/snitt	319	59 316	62 157	18 939 730	19 846 592